

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 30 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyezer 10 kr, minden következónél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Aradi hírlapírók és írók köre.

Arad, márczius 18.

(v.) Először történik talán, hogy e helyen magunkról, a saját ügyünkön beszélünk.

A hírlapíró olyan formán van az ő személyét és belső dolgait legközelebről érdeklő eseményekkel, hogy azok méltatásába még akkor is nehezen bocsátkozik, midőn a tény megérdemelné, vagy megkövetelné. A dolog merituma szerint bírálja, kommentálja az összes szociális, politikai, közgazdasági érdekeket, jóakarattal szól hozzá minden kérdéshez, a mi felszínre kerül akár az ő szűkebb körében, akár az országban, vagy a nagyvilágban: csak azokról a mozgalmakról hallgat következetesen, melyek személyével, vagy hírlapírói működésével a legkisebb konnekszióban is vannak.

Hallgat, nehogy olyannak tűnjék fel, mint ha dicsőség után áhítoznék, vagy a saját önző céljaira kiaknázni akarná azt a fegyvert, melyet a sajtó hatalma kezébe adott. Attól pláne észrevehetően idegenkedik, hogy ebben a rovatban pertraktálja a saját és kollegái érdekét, a mely helyen a komoly ciczerós betűk már külső formában is előkelőbb sulyt adnak a cikkeknek.

Ha tehát itt most a mi saját külön kis társadalmunk tömörüléséről akarunk egyet-mást elmondani, ne keressen annak háta megett a közönség semmi mellékes célját. Megengedhetjük magunknak, hogy mikor már bevégzett ténynyel állunk szemben, azt éppen azzal a mér-

tékkel méltassuk, mint a minővel méltatni szoktunk minden ilyen irányu, örvendtes társadalmi mozgalmat és egyesületté való alakulást.

Mint egy alább következő tudósítás körülményesen elmondja, vasárnap megalakult az aradi hírlapírók és írók köre. Tehát egy új irodalmi egyesület, mely, ha kitűzött feladatát hiven teljesíti, a közművelődés, a helyi társadalom élénkítése, a szép iránti érdeklődés felkeltése s a művészet és irodalom minden ágának fellendüléséhez nagyban hozzájárulhat.

Ebben röviden vázoltuk volna már a célt is, mely az egyesületet első sorban összehozta. Mi, hírlapírók, régen éreztük a hiányát annak, hogy nincs meg köztünk a testületi szellem, nincs meg az az összetartás, mely manapság a társadalom minden rétegében feltalálható. Éreztük, hogy ennek a hiánya bizonyos tekintetekben megbénítja munkálkodásunkat s nem engedi, hogy mint erkölcsi testület, a közönség körében olyan pozíciót foglaljunk el, mely ambíciókat növelné s mely büszkévé tenne bennünket arra a címre, hogy aradi zurnalisták vagyunk. A testületi szellem és összetartás hiánya akadályozta meg azt is, hogy társadalmi kérdésekben együtt működve, egy irányban haladva, nagyobb erőt fejtsünk ki s áldásosabban járjunk hozzá városunk közművelődésének és szellemi életének fejlesztéséhez.

Terveztünk, gondolkoztunk, mint lehetne segíteni ezen a visszás állapoton. Mozgalmunkat siker koronázta s ma már

megvaaa az új irodalmi kör, mely ugyszólván otthona, nélkülözhetlen találkozója lesz mindazon elemeknek, melyek a hírlapírás, irodalom s a művészet ágaiban foglalatostkodnak.

Nem egy pedansságig komoly, rideg, tudálékos egyesület lesz ez, hanem egy barátságos fészék, ahol minden tag otthonosan fogja magát érezni, hol a derűsebb szórakozást tanulságos eszmecsere váltja fel s ahol nem egy, társadalmilag egészséges eszme fog megszületni.

Büszkén elmondhatjuk, hogy a körrel való tömörülés eszméje általános lelkesedéssel, ovációval találkozott mind azon hírlapírók, írók és művészek körében, kiket a belépésre felszólítottunk. Örömmel üdvözölték már csirájában a mozgalmat s még nagyobb örömüknek adtak kifejezést az alakuló közgyűlésen, mikor az eszme ténynyé vált s az előleges értekezéseket fényes siker koronázta.

Viszont, már ma konstatalhatjuk, hogy mozgalmunk a közönség körében is méltánylásra talál s hogy e tekintetben bizony számíthatunk mind azon faktorokra, melyek egy közművelődési és irodalmi kör reuzálásához anyagilag is szívesen hozzájárulnak.

Az előjelek tehát oda mutatnak, hogy az aradi hírlapírói és írói kör életképes lesz s meg fog felelteni annak a szép céljának, melynek elérését maga elé tűzte.

Ebben a biztos tudatban üdvözöljük az új egyesületet s kívánjuk, hogy tevéseiben ne is csalódjék!

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A libapásztor.

Írta: Hermann Sudermann.

Már régóta nagy érdeklődéssel hallgatom kedves barátom. Őn különben sokkal jobban igyekszik, mint jó magam is, a realisdolgokat a maguk valóságában elbírálni. Honnan jön most önhöz az érzelmvilágnak ez az érzékeny felfogása, ez a sajnálatos idealistikus esalódás, a melynek úgy oda adja magát.

Ugy hiszem, hogy önnel mindent niveláló demokratikus alaphangulata újra valami gonosz tréfát űz.

Őn azt állítja, ha jól értettem, hogy a különböző szociális rétegek érzelmeiben mélyreható különbségek nem léteznek, holott az élet nap nap után az ellenkezőt látszik bizonyítani. Őh, olyan meszeszerűen szép volna, ha önnel lenne igaza. Az egyenlőség és testvériség ideáljait, amelyeket én, mint testestől-lelkestől arisztokrata — ön legalább ennek nevez, — úres agryómekeknek kell, hogy tartssak, ezek szerint valóra kelnének, vagy jobban mondva, már is valósággá váltak, mert az a kevés tudós, — most már akár kevesebb vagy több, — lehetetlen, hogy megokolná az emberi természetek ugyszólvan organikus különbségét.

Nem, barátom, az érzelem örvénye az,

ami inkább mint minden más gazdagság, rang és tudás együttesen, a művelt embert a földhöz ragadt alacsony származásutól elválasztja, úgy, hogy ezek egymás mellett, egymás életfolyását meg nem értvén, úgy bolyonganak, mint két különböző világ lakói.

Jaj annak, aki ezen örvényre át akarja ugrani.

Nem hisz nekem, tagadólag a fejét rázza. Oh, édesem, én tapasztalatból beszéllek. Elég sajnos, biz sajnos! És hogyha önnel elbeszélhetném... de hát miért is nem? Körülöttünk pitymallik, künn üvölt a novemberi szél és én ma harminozadik ósz hajszálam ünnepe ünnepelem, volna tehát még hangulatom ahhoz, hogy fényt, tavaszt és ifjúságot idéssék fel szerte.

Engedje meg, hogy behunyjam szememet és hallgasson ide szép csendesen, első szerelmemről akarok önnel szólni. Tudja-e ki volt első szerelmem? Egy libapásztor! Egy valóságos libapásztor. Nem, nem tréfálok, keserű könyeket hullattam a bubánattól, melyet ő nekem okozott, pedig akkor rég felnőtt, tiszteletet parancsoló hölgy voltam.

Természetesen akkor, mikor szívemet először gyújtotta lángra, életem azon szakában volt, amidőn legnagyobb örömem abban tellett, ha meztitláb lehettem.

En nyoloz éves koromban, ő talán tiz, én a kastély urának leánykája, ő a kovácsnak fia.

Reggel, midőn édesanyammal és bátyám-

mal a balkonon ültem, kávét reggelizve, ő ludait terelte arra, hogy osztán a messze mezőségebe tünjön el tude alakja.

Eleinte naiv bámulatattal tekintett reánk, a nélkül, hogy észbe jutott volna, hogy sapkáját megemelintse és csak amidőn bátyám rászólt, hogy úgy illik, hogy az uraságnak „Csés jó reggellet” adózzék, kiáltott fel minden reggel, sapkáját széles ivben meglóbálva, hozzánk egy „jó reggelt”.

Ha bátyám jó kedvében volt, megkaptam az engedélyt, hogy egy zaómlét vigyek le neki, a mi után oly hévvel kapott mindig, mint-ha arról félné, hogy esetleg visszavenném tőle.

Hogy milyen volt? Még oly élénken áll előttem: napbarnította arcára egyszerű szőke fűrtel úgy omlottak le, mint valami sárgaszalmafedél; hamiskásan és vidáman tekintettek alá fel tiszta kék szemecskéi; rongyos nadrágját térdén felül gyűrte fel, míg kezében hosszú hajlékony fűzfavesszőt tartott, melynek puha zöld hajába művészi ügyességgel kigyozó fehér vonalat vésztett.

Gyermekes vágyakozásom legelőször ez a fűzfavessző kapta meg. Én elragadónak találtam egy ily műremeket, amely egészen más forma volt, mint az én játékaim, a kezemmel suhogtatni és még ha hozzá képzeltem, hogy én azzal libákat hajtok, meztitláb szaladgálva utánuk, úgy a földi boldogság netovábbját véltem elérhetni.

És ez a fűzfavessző volt, ami bennünket emberileg közeli viszonyba hozott.

BELFÖLD.

Püspöki konferencia. Vas zary Kolos biboros hercegprímás, tekintettel arra, hogy a főrendiházban e hó 20-án megezdődnek az egyházpoltikai tárgyalások, a melyeken a püspöki kar tagjai egy is teljes számmal jelennek meg, — mint azt már megirtuk, — márczius 19-én, kedden délelőtt 10 órára a püspöki kar tagjait konferenciára hívta egybe a primási palotába. A konferencia egyedült tárgya a püspöki kar magatartásának megbeszélése lesz az egyházpoltikai vita alkalmából. A biboros hercegprímás már annyira jól érzi magát, hogy a konferencián elnökölni fog, míg a jegyzői tisztet ezuttal is F e h é r Ipoly pannonhalmi főpát tölti be. A püspöki kar tagjai közül jelenleg a fővárosban tartózkodnak: S a m a s s a József és Cs á s z k a György érsekek, S c h l a u c h Lőrinc biboros püspök a D e s s e w f f y Sándor püspök.

A pápa a néppárthoz. A „Fejérvármegyei Napló“ alapítói annak idején hódoló feliratot intéztek a bécsi nunciatura utján a pápához. A pápának a feliratra adott válasza ma érkezett meg ugyancsak a bécsi nunciatura utján Zichy Nándor grótnak. A levélben a pápa örömet fejezi ki azon, hogy Magyarországon, ahol a katolikus vallás az utóbbi időben erős támadásoknak volt kitéve (!), a katolikusok a vallás védelmére (!) gyűléseket tartanak és lapot alapítanak. A pápa utasítja a lap szerkesztőjét, hogy ha a lapban hitűgyekről lesz szó, forduljon előzőleg a püspökhöz felvilágosításért, nehogy olyasmit írjon, ami a hitűgyekkel ellentétes. Végül áldását küldi a lapra és Esterházy Miklós Mórós grófra. Az áldás ugyanaz, amit a pápa valamennyi katolikus lapra szokott adni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 18.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Peroczel, Molnár Antal, és Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső miniszterelnök, Perczel Dezső, Dániel Ernő, Lukács László, Erdélyi Sándor, Wlasics és Festetics miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Dániel Ernő miniszter javaslatot terjeszt elő viczinális vasutakról.

Kiadták az illető bizottságnak.

Elnök jelenti, hogy Hortoványi József a nyitrai választás tárgyában sürgős interpellációt jelentett be. Az interpelláció az ülés végére marad.

Egy reggel, midőn a kávé mellett ültem, őt újra kedélyesen elballagni láttam verandánk előtt, vágyamnak nem tudtam többé ellenállni, a két fél mézes zsemlet, melybe épp belekezdtem, titokban összeraktam és gyorsan köszöntem, hogy utána szaladhassak.

Amidőn engem közeledni látott, megállott és bámulva nézett felém, de amidőn a mézes zsemlet kezemben megpillantotta, szeméi értelmesebben felragyogtak.

— Nekem akarod-e a füzvesszöt adni? — kértem őt.

— Na hát mért? — kérdezte vissza egyik lábára állva és a másikkal lábporát dörzsölgötte.

— Mert úgy akarom — válaszoltam dacosan és kissé szelidebben hozzátettem: — A mézes zsemlet is néked adom.

Sórvárgó tekintetet vetett a nyalánságra, de végre azt mondta:

— Nem, a libákat kell vele hajtani. De hát épp ilyen csinálod neked is.

— Hát magad tudod ezt csinálni? — kértem bámulattól eltelve.

— Hát má ez is kunszt, — nevetett fitymálva — tudok én még furulyát is, meg tánczó embert faragni.

Ugy el voltam tőle ragadtatva, hogy minden teketória nélkül odaadtam neki a mézes zsemlet, Edesdeden beleharaptam, és anélkül, hogy engem egy további tekintetre méltatott volna, elhajította tollas alattvalóit, mint egy kis-király.

(Folytatása következik.)

oziót jelentett be. Az interpelláció az ülés végére marad.

Azután harmadszori felolvasásban is megszavazták a múlt ülésen elfogadott javaslatokat.

A ház Pálffy Elemér előadó referálása mellett tudomásul vette a zárszámadási bizottság jelentését.

Mentelmi ügyek.

Krajszik Ferenc előadó hivatni javasolja Holló Lajos és Bartha Miklós képviselőket. Az általuk szerkesztett újságban két cikk jelent meg, amelyben egyes lapok megvásárlásáért a kormányt vádolja, olyan kifejezések és állítások kíséretében, amelyekét Wekerle Sándor volt miniszterelnök inkriminális panasz alapján a sajtóeljárás megindított. A bizottság ennek folytán a mentelmi jog felfüggesztését kéri. (Helyeslés jobbfelől.)

Szalay Imre kijelenti, hogy a mentelmi bizottság összeültetése ma helytelen és téves. Háromnegyedrészen a bizottság ügyvédből áll, akik csak jogi szempontból bírálják el a mentelmi ügyeket és nem mint jury.

Nagy Sándor: Hát az esküdtsekben nincs ügyvéd? (Derűtség jobbfelől.)

Szalay Imre szerint Deák Ferenc t. hazánk fia (Derűtség.) szavai legyenek irányadók mentelmi ügyekben és aki igazat ír, annak mentelmi jogát ne függeszék fel. A kir. ügyészek azonban, mint véredek az ellenzékiekre vadásznak.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy ilyen durva támadást intézni hatóságok ellen nem szabad! (Zajos helyeslés jobb felől. Zaj balfelől.)

Szalay Imre: Az elnök se használja a „durva“ kifejezéseket.

Elnök: A képviselő urnak nincs joga az elnök kijelentését bírálni. (Helyeslés jobbfelől.)

Szalay Imre csak azt akarja konstatálni, hogy az ügyészek előszeretettel zaklatják az ellenzéki férfiakat, ellenben a kormánypártiakat a bíróság elítéli s még csak büntetéseiket sem ülik le. Ebből következtetve zaklatás az egész, amit csinálnak ebben az esetben is és ő nem is adja ki Barthát és Hollót. (Helyeslés a szélső balon.)

Polónyi Géza a házszabályokhoz szól. Kijelenti, hogy a házszabályok csak a képviselők durva magtámadtatásáról szól és nem a házon kívül álló emberek megtámadtatásáról.

Elnök: A képviselő ur az elnöki eljárást kritizálja, ehhez nincs joga. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza: De a házszabályokhoz szólni van. (Helyeslés balról.)

Elnök: Ahhoz van, de a képviselő ur nem azt teszi. (Helyeslés jobbfelől. Nagy zaj balfelől.)

Várady Károly: Becsülje meg magát az elnök! (Nagy zaj jobbról: Rendre! Rendre!)

Elnök: Várady Károly képviselő urat rendreutasítom! (Zajos helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza: Nem fogjuk túrni az ellenzék elnyomását!

Elnök: Polónyi urat is rendreutasítom! (Zajos helyeslés jobb felől.)

Polónyi Géza tisztelettel fogadja a rendreutasítást, de ragaszkodik ahhoz, hogy az elnök rendreutasítása nem volt házszabályszerű. (Nagy zaj, felkiáltások: Zárt ülést kérünk mindjárt.)

Elnök: Ha a képviselő urak sérelmet látnak, azt a maga utján zárt üléssel megvitathatják, de itt megvitatni nem lehet. (Helyeslés jobbról.)

Polónyi Géza feláll, az elnöki emelvényhez szalad és átnyújt egy ívet, amelyben zárt ülést kérnek tizen.

Elnök: A zárt ülés meg fog tartatni — az ülés végén.

Polónyi Géza: Most!

Justh Gyula hivatkozik a házszabályokra, a melyek szerint az ülés azonnal átalakul zárt üléssé. (Helyeslés balról.)

Elnök: Miután ezt kéri, természetesen megtörténik. A míg a karzatok kiürülnek, addig az ülést felfüggesztem.

A zárt ülés.

Szünet után megkezdődött a zárt ülés.

Elnök: Berzeviczy Albert.

Polónyi Géza indokolja a zárt ülés kérését, amelynek egyetlen szempontja fölszólítani

az elnököt, hogy az ellenzéki szónokokat ne üldözze és erre nézve tegyen ígéretet. (Derűtség jobbról.)

Szilágyi Dezső kijelenti, hogy ő a házszabályokat egészen helyesen alkalmazta s ha tévedés történt, ez csak az ellenzék részén fordult elő. Egyébként ő elmondta elnöki programját és nem hajlandó Polónyinak pótígéreteket tenni. (Zajos derűtség jobb felől.)

Igy a zárt ülésnek nem lévén tárgya, véget ért.

A nyílt ülés.

Ezután folytatták a nyílt ülést.

Várady Károly nem hajlandó a nyilvánvaló zaklatásoknak helyet adni és nem adja ki Barthát és Hollót.

Chorin Ferenc, a mentelmi bizottság elnöke igazolja, hogy a bizottság eljárása helyes, mert itt tényleg becsületben történt megtámadás, amiért felelni kell. (Helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza szerint, akik kiadják Barthát és Hollót, azok helyeslik szavazatukkal azt a szellemet, mely a Pesti Napló megvétele-nél érvényesült.

Kubinyi Géza kijelenti, hogy Bartha és Holló és barátai rossz szolgálatot tesznek Hollónak és Barthának, amidőn őket a mentelmi jog köpenyegébe akarják bujtatni. Ha igazat írtak Holló és Bartha, akkor tudják igazolni is azt s így nincs okuk félniök a barátoknak. (Helyeslés jobbfelől.)

Ivánka Oszkár nem fogadja el a bizottság javaslatát, mert zaklatást lát a dologban.

Hermann Ottó országos érdekek mondja, hogy kiderüljön: igaz-e, vagy nem, amit Bartha és Holló mondtak? Ha igaz, hadd bűnhődjenek azok, akiket Bartha és Holló támadtak. Ő kiadja őket.

Madarász József úgy tartja, hogy a volt kormány a palament egy bizottsága előtt tisztázza magát. Ami a sajtó támadásait illeti, azt tisztázza a kormány a sajtó utján. (Derűtség.) Nem függeszti föl a mentelmi jogot. (Helyeslés balfelől.)

A ház többsége felfüggesztette Bartha és Holló mentelmi ügyét.

Budapest, márczius 18. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Végül Gajary indítványára Györffy Gyula mentelmi jogát, párbajügyért, a mentelmi bizottság ellenére felüggesztették.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 766.4 milliméter, délután 2 órakor 765.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 0.5, délután 2 órakor C° + 6.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor D. 4. délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel félborult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

A mi egyesületünkről.

— Az aradi hírlapírók és írók körének megalakulása. —
Arad, márczius 19.

Mai vezérozikkünkben már foglalkozunk az aradi hírlapírók és írók köre megalakulásának jelentőségével, s ama eredményekkel, melyeket az egygyé való tömörülés utján a jövőben el lehet érni egy társadalmi, mint kulturális téren.

Az egyesület nemes, magas intenciókat tűzött ki maga elé, ezek elseje a testületi szellem fejlesztése ama tényezők bevonásával, kik úgy az irodalom, mint a művészet valamely ágával foglalkoznak, nemkülönben a közművelődés terjesztése is istápolása az irodalmi élet iránti érdeklődés felkeltésével, végül az önségélyezés.

E törekvések megvalósításában a hírlapírók köre számít a társadalom támogatására abban a mértékben, amely mértékben amannak mozgalmait ő maga istápolta, s istápolni fogja a jövőben.

A hírlapírók már a kör megalakulásakor megnyerték Arad irodalmi életének kiválóbb alakjait, akikkel kezét fogva, kétségtelenül képesek lesznek új érárt teremteni minden téren, de különösen a hanyatlani kezdő iro-

dalmi, művészeti téren, melynek élénké tételeire első sorban is az újszülött, életerősnek ígérkező hírlapírói és írói kör van hivatalva.

A kör tagjai tiszteletbeliek, alapítók és rendesek. Rendes tagok lehetnek a hivatásos hírlapírók, írók, továbbá mindazok, kik irodalommal, művészettel foglalkoznak és a választmány által felvétetnek.

A kör intézősége igazgatóságból és választmányból áll. Az igazgatóság csupán hivatásos hírlapírókból alakított meg, a választmány azonban egy harmadrészben a többi rendezes tagok sorából választható.

A kör állandó saját helyiséget tart, mely csupán a tagoknak áll rendelkezésére, könyvtárt és olvasótermet létesít.

E külön egyleti helyiségben, a „Fiume kávéház” udvari termében tartotta meg a hírlapírók s írók köre vasárnap délután alakuló közgyűlését, a meghívottak általános és meleg érdeklődése mellett.

Az alakuló közgyűlésről az alábbi tudósítást adjuk:

Csaknem egészen megtelt a kör nagyterme a meghívottakkal, kik hírlapírók s az aradi irodalmi élet kiválóságai voltak.

A közgyűlést Brankovics György, a Kovács Vincze indítványára egyhangúlag megválasztott korelnök nyitotta meg lendületes szavakkal, melyekkel vázolta a tervezett hírlapírói kör célját.

Örömeinek adott kifejezést afelett, hogy az aradi hírlapírók tömörültek közös céljaik elérésére, egyesületet óhajtanak alkotni jól fel fogott érdekeik megvédelmezésére. Bizonyos benne, hogy a kör létesítése az aradi társadalmi életet fel fogja lendíteni s éppen azért a jelen aktusnak kiváló fontosságát tulajdonít. Az alakuló közgyűlést megnyitja.

Korjegyzőnek Hrabovszky Lajost kérte fel, aki az alapszabálytervezetet olvasta fel első sorban is.

A közgyűlés az alapszabályokat Brankovics György, Edvi-Ilés László, Lengyel Sándor dr., Somogyi Gyula, Révész Adolf, Bray Lajos és többek felszólalása után kevés módosítással elfogadta.

A rendes tagok az alakuló közgyűlés határozata értelmében 12 frt évi tagsági díjat fizetnek s ezért élvezik a fenn jelzett jogokat. Az alapító tagok egyszer s mindenkorra 50 frtot fizetnek. Az igazgatóság s a választmány 18 tagból áll.

Következett a tisztikar megválasztása. A szavazatszedő bizottság elnökévé Bray Lajost, tagjaivá Kosztka Mihályt és Hollósy Istvánt kérték fel.

A választás — mely titkos szavazással ment végbe — a következő eredménnyel végződött: Elnök Brankovics György. Al-elnök: Edvi-Ilés László. Titkár: Hrabovszky Lajos. Másodtitkár: Kosztka Mihály. Pénztáros: Vass Géza. Ellenőr: Viedényi Károly. Háznagy: Kiss Ferenc. Könyvtáros: Londez Elek. Választmányi tagok: Sz. Horváth Elemér, Cs. Endes Dániel, Szöllösy István, Bray Lajos, Hatos Tivadar, Révész Adolf, Boros Vida, Somogyi Gyula, Lengyel Sándor dr., Kovács Vincze.

A választás általános megelégedést keltett a jelen voltak között, mit a nevek felolvasásakor meg-megújuló éljenzéssel dokumentáltak.

Szavazás után Abrai Lajos szép szavakkal üdvözölte az aradi hírlapírók és írók immár megalakult körének elnökét: Brankovics Györgyöt, ki megilletődéssel mondott köszönetet kollegáinak a beléje helyezett kitüntető bizalomért. Igéretet tett arra nézve, hogy igyekezni fog az amugy is nagy erkölcsi súlyjal bíró testületnek minél nagyobb tiszteletet szerezni, s kérte kartársait, a tisztviselőket, hogy őt nehéz munkájában támogassák.

A szavait követő lelkes éljenzés lecsillapultával bejelentette, hogy Révész Adolf, a kör választmányi tagja, 50 forinttal belépett az alapítók közé.

A szép példa kétségtelenül követőket fog találni Arad társadalmának minden réte-

gében, hol a hírlapírói és írói kör eszméjét rokonszenveesen fogadják.

Az alakuló közgyűlés végén a jelen voltak Rákosi Jenőt, a budapesti hírlapírói kör elnökét, egyhangú felkiáltással örökös tiszteletbeli taggá választotta.

Elnök éltetésével a közgyűlés véget ért.

A hírlapírói és írói körnek eddig ötven tagja van.

Hinni és remélni akarjuk, hogy ez az ötven tag működésében meg is fogja valósítani mindazt, mi a kör zászlójára íratott, és hogy ez által városunk társadalmá oly tényezővel gazdagodott, mely a szellemi élet fejlesztésével, kulturális missiójának magaslatán áll.

A kör helyiségét a tagok tegnaptól kezdve látogathatják.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 19. —

Enyhe. — Száraz. — Keleten csapadék.

HIREK.

Március 19. Kedd. Róm. kath. naptár: József. — Protestáns naptár: József. — Görög-keleti naptár (márczius 7.): Efrém. — A nap két 6 óra 7 perceskor, nyugszik 6 óra 9 perceskor.

Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Személyi hír. Rosenbergszándor dr. az iradi israelita hitközség főrabijára Nizzából, hol egészsége helyreállítása céljából hosszabb ideig tartózkodott, egészségesen visszaérkezett és hivatalát már el is foglalta.

— Vármegyei tisztviselők mozgalma. Az ország hatvanhárom megyéjének segéd és kezelő-személyzete, a zalamegyei tisztviselők kezdeményezésére országos mozgalmat indított meg, melynek főcélja: a megyei hivatalnokok fizetésének a hasonló rangú állami tisztviselők fizetésével való egyenlővé tétele. Ezzel kapcsolatosan a lakbérék rendezését s mert a megyei hivatalnokok körében, áthelyezés hiányában, az előléptetés ki van zárva, korpótléket is kérnek. A mozgalomhoz már eddig is a vármegyéknek több mint háromnegyed része csatlakozott, melyek valamennyien képviseltetni fogják magukat a fővárosban e hó 26-én, a megyeháza dísztermében tartandó országos értekezleten. Arad megyét az értekezleten Ficza megyei tisztviselő fogja képviselni. Ekkor fogják megállapítani annak a két memorandumnak szövegét, melyek egyikét a miniszterelnöknek, másikat a belügyminiszternek fogja egy-egy küldöttség átnyújtani.

— Nátafalussy Kornél tankerületi főigazgató Aradra érkezett, hogy az itteni állami főreáliskolában s főnőmáziumban a szokásos látogatásait tegye. A főigazgató tíz napig marad Aradon.

— A Maros állása. A Maros vizállása jelenleg megnyugtató, annyival is inkább, mivel az erdélyi részekből sem jelentettek nagyobb áradást. A vízmérő tegnap 0.44 métert mutatott zerus felett.

— Új albiró. A király Lösch Antal, a szegedi ítélőtáblához berendelt törvényszéki jegyzőt a nagylaki járásbíróvá albiróvá nevezte ki.

— A Maros kiöntött. Makói levelezőnk írja: A jég már néhány nap előtt megindult fent a hegyek között. Pénteken este ért volna ide a zajlás, de megtorlódott a jég. — Éjjel mégis Makóra ért, de itt megint megakadt a ludvári erdőnél. A víz pedig ekképpen egyre dagadt a lefolyás akadályozása miatt s a Maros tegnap reggel medréről kilépett. A jég még tegnap délután is állott. Veszedelem különben a mostani időjárás mellett nincs. A szárazéri társulat embe-

rei, péntek éjjeltől, mióta a Maros jege megállt, éjjel-nappal talpon vannak. — A veszély esetére a szükséges intézkedéseket megtették. Fáklyákat is szállítottak a vonalra, hogy esetleg éjjeli szolgálatot is lehessen teljesíteni.

— A villanyvilágítás ügye megakadt. A városi törvényhatóság egy részének vasóságos küzdelmet kellett kifejteni, míg a villanyvilágítás részbeni behozatalát városunkban elhárította. A kiküldött bizottság napokon át tárgyalásokat folytatott a villanyvilágítási vállalkozók képviselőivel, míg bizonyos tekintetben a szerződési feltételek összeállításában megállapodásra tudtak jutni. Végre annyira jutott a dolog, hogy a szerződések megkötésére, illetőleg aláírására került a sor. Es most, mint halljuk, Ganz és társa a város által megküldött villanyvilágítási szerződést vonakodik aláírni, mivel a szerződés egyes pontjaira nézve még észrevételei vannak. Valószínűleg Salacz Gyula polgármester e tárgyban mielőbb összehívja a kiküldött bizottságot. A vállalkozó cég pedig ismét elküldi szakképviselőjét a legújabb tárgyalásokra.

— Arad város nyugdíjbizottsága tegnap délután öt órakor Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklété alatt ülést tartott, melyen több nyugdíjaztatás iránti kérvényt véleményezett.

— A létesítendő szalma-papírgyár ügyében a pénzügyminiszter leiratot intézett az aradi m. kir. pénzügyigazgatósághoz, melyben a megadandó állami kedvezményt kilátásba helyezi. A leiratban csupán egy némely felvilágosítást kért a felterjesztett javaslat egy-két pontjára vonatkozólag.

— Fábán-ünnepély. Az aradi kir. áll. főreáliskola ifjúságának „Fábán Gábor” önképzőköre vasárnap, márczius 24-én a Lyceum dísztermében Fábán-ünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete d. e. 10 órakor. A műsor a következő:

1. Előki megnyitó: Fischer József VIII. oszt. 2. „Hymnus” előadja az ifjúsági énekhar. 3. Sydney Schmith: „Les huguenots” Op. 44; zongorán előadja Párcz Jenő VIII. o. t. 4. „Fábán Gábor írói munkássága” díjazott pályamű; írta és felolvasa: Fischer József VIII. o. t. 5. „Magyar ábránd” Székely Imrétől; zongorán előadja: Smerál Béla VI. o. t. 6. „Simon Judit” írta Kiss József; szav.: Gerő Armin VIII. o. t. 7. „Karének”; előadja az ifjúsági énekhar. 8. „A magyar eposz”; különös tekintettel Fábán Gábor „Buda haragja” cz. eposzára, írta és felolv.: Kintzig Fer. VII. o. t. 9. „Zene szám” Mendelssohn-tól; előadják Párcz Jenő VIII. o. t., Zoltay J. tan. kép. növ. Acker J. V. o. t., Justitoris L. IV. o. t., Peteffy A. III. o. t., Stine J. VII. o. t., Obetko M. IV. o. t.; Smerál Béla VI. o. t. vezetése alatt. 10. „Jehova II. r.” írta Kiss József; szav.: Schwarz P. VII. o. t. 11. „Szózat” előadja az ifjúsági énekhar.

— Márczius 15. M. Radnán. M. Radnán márczius 15-ikét fényes bankettel ünnepelték meg és pedig Radna és Lippa intelligenciájával együtt. Szébbnél szébb toasztokban adtak kifejezést a jelen voltak e dicső naphoz fűzött eszmék iránti lelkesedésüknek. Leikes toaszt mondatott végül Radna és Lippa intelligenciájának egyetértésére, összetartására. Az ünnepélyen nagy tetzésre talált azon eszme, hogy a nagy nemzeti ünnepet ezentul a két község együttesen ünnepelje meg.

— A Sándorok és Józsefek napja volt és van most. Tegnap a Sándorokat gratulálták városzerte, a mely névnek a tulajdonosából ép elég van Aradnak. Ma Józsefet ünnepelnek mindenfelé, mely ugyancsak nem marad hátra a Sándoroknak. Ebbe a két napba bizony alig-alig akadt ház, melynek egy tagját nem névünnepelték, vagy egy tagja nem volt hivatalos névünnepre.

— Márczius 15-ét Szemlaken is megünnepelték és mint levelezőnk írja, az idén először. A 15-ét megelőző estén zenés takarodó járta be a községet, másnap pedig két helyen is tartottak ünnepélyt, az olvasóköri körben. A központi polgári olvasó-körben Molnár Endre tanító tartotta az ünnepi beszédet, míg a társadalmi olvasó-körben Vargha Károly tanító ecsetelte szép sza-

vakkal a márcziusi napok jelentőségét. A központi olvasó-körben gyűjtést is rendeztek, melynek eredményével négy szegény kereszt-képtelent jutalmaztak.

— **Uj jegyző Németszentpéteren.** Levelezőnk írja: Németszentpéteren folyó hó 16-án folyt le a községi jegyzőválasztás, mely jegyzőséget az utóbbi időben létesítették. Megválasztották jegyzőnek: Salgó Miksa okleveles segédjegyzőt.

— **Jönnek a vándormadarak.** Múlik a tél, elfogy lassankint a hó meg a jég, a föld nem tűri már a fagyos hónapokban rá illeszkedett hóképeket. Ahol tűnedezik a tél nyoma, mindjárt kiserked ott a tavaszi élelenség; zöld, finom halványzöld csaperedik ki a barázdák közt; megindul a fűnövény a mezőn. Ezt pedig megérszik a messzeségben a hasakiváncos vándorszárnyasok; ki hogyan igyekeskedik, úgy siet vissza, mihelyt eljön az az idő, amelynek a viszontagságait már kibírja. Leghamarabb itt szokott lenni a bibicz, meg a seregély, utának jön csakhamar a vadgalamb s mikor barázdabillegetőt is látai, akkor boldog a vadászember, mert tudja, hogy aligha hiába megy ki a vágásba jó kutyájával a hosszúcsőrűért, az erdei szalonkákért. Es időtájt Csurgón (Somogy megye.) T a l p a s o n (Aradmegye), Hat-halom környékén (Veszprém megye), tehát egymástól meglehetősen távolos megyékben, vették észre egyik-másik vándormadár megérkezését. Szegény madárkák sokat szenvedtek azóta, mert az időjárás országsszerűen ismét szigorubb lett, de amelyik közülök mostanig kibirta, az már alig tarthat nagyobb bajtól, mert a hosszú kemény tél után valahára állandónak ígérkezik a jó idő.

— **Tutajozó társaság Lippán.** A jelenleg Z á m b a n állomásozó tutajozó társaság körében mozgalom indult meg, hogy azon esetre, ha Lippa rendezett tanácsú várossá alakul, ide teszi át állomását, a mi sok ezer frttal emelné Lippa forgalmát.

HYMEN.

Repin Mátyás, az aradi waggongyár fényes osztrájanak művezetője a napokban jegyezte el Gyurkovics Mariska kisasszonyt, néhai J o l á n k a y Gyula, az aradcsanádi vasutak volt főpénztárnokának kedves sógornőjét.

GYÁSZROVAT.

† Révfalvy Manó temetése. Tegnap adták vissza az egyszerű, nemes lelkű pap, R é v f a l v y Manó aradi r. kath. plebános-helynök hamvait az anyaföldnek. Vasárnap délelőtt 10 órakor szentelték be koporsóját, melyhez tömegesen zárandokoltak el volt hívei. Tegnap délután 3 órakor vette kezdetét az ünnepélyes szertartás, melyen S e l a o z Gyula kir. tanácsos polgármester a városi, S z a t h m á r y Gyula kir. tanácsos alispán a megyei tisztikar élén jelent meg, képviselve volt a helybeli tisztikar is G a u d e r n a k József huszár ezredessel és B u t y k a y honvédőrnagygyal, a vidéki papság számos képviselőjét, valamint a többi felekezetek papjait is ott láttuk. Az elhunyt rendtársai J á n o s y Demjén renfőnökkel élükön gyász ornatuiba álltak körül az elhunytnak a templom főoltára előtt felállított ravatalát. Mikor a „czirkum dederunt me“ gyászadal lassu, ünnepélyes melódiájába belehangzott a megboldogult rendtársainak zokogása, alig maradt szem könnyek nélkül. A beszentelés után gyalog követték a gyászkoceit, mely teli volt szebbnél-szebb koszorúkkal. A menet, mely körülbelül négyezer főből állt, a templom és Kossuth utcán keresztül haladt, hol is a nagy tolongás miatt megszünt a közlekedés. Megindító jelenet játszódtott a nyitott sír előtt, mikor a koporsót lebocsájtották, az elhunyt rendtársai zokogva borultak egymásra, s könyeikkel áztatták a földet, mely dübörögve hullott a boldogult koporsójára. Az elhunyt papban nemcsak a hívek nagytehetségű hitoktatót, hanem a társadalom is egyik közbecsülésben álló tagját gyászolja. Lux perpetuat ei!

† Ebesfalvi György, az aradi ügyvédi kar egyik régi veteránja, hosszas szenvedés után, életének 78 éves korában vasárnap este elhalálozott. A temetési gyászszertartás tegnap d. u. 4 órakor Választó-utca 22. sz. háznál tartott meg. A megboldogult a régi ügyvédi gárda egyik tehetséges és tisztelt tagja volt. Nyugodjék békével!

† Özv. Szabó Józsefné, néhai S z a b ó József, az Aradon jól ismert okukrás özvegye — mint részvétellel értesülünk — vasárnap 47 éves korában meghalt. Béke porairá!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi első Kossuth-asztaltársaság e hó 20-án, este 8 órakor saját helyiségében (Jó pástor vendéglő) tartja megdícsőült védnökének: Kossuth Lajosnak halála évfordulója alkalmából gyász ünnepélyét, melyre a tagok minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

(*) A magyar nyelvterjesztő egyesület viharos közgyűlést tartott vasárnap délután, melynek tárgyát H e g e d ű s Károly egyleti tagnak az egyletből való kizárása, valamint a pénztárnoknak a választmány által kintalványozott összeg képezte. A gyűlésen megjelent nők valószínűleg tomboltak. A közgyűlés végén elnök és pénztárnoknak bizalmat szavaztak.

(*) Az aradi pinczér segély-egylet t. választmányi tagjai felkértek, hogy ma délután 8 és fél órakor rendes havi választmányi ülésre megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség. — Az aradi „Országos pinczér nyugdíjalapot gyűjtő asztaltársaság“ t. tagjai tisztelettel felkértek, hogy ma délután 4 órakor az egylet helyiségébe fontos előterjesztésre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. T á r g y. I. Elnöki jelentés. II. Országos kongresszusra bizottsági tag megválasztása. III. Gyűjtés további mikénti folytatása. IV. Indítványok.

TANÜGY.

Tanítók ülése.

Az Aradvidéki Tanító-egylet igazgatóválasztmányja vasárnap d. e. 11 órakor rövid ülést tartott M á d a i Mátyás előtűlése mellett, a melyről a következő értesítést vettük.

Elnök a szokásos megnyitó után kinevezi M a r i n k o v i t s Pétert és L á s z l ó Jánost a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére. Ezután titkár felolvassa az egyesület 25 éves jubilaris ünnepének programját, mely egész terjedelmében elfogadtatik.

Ugyancsak titkár előterjeszti, hogy az országos tanítói bizottság, valamint a tanügyi kongresszust előkészítő bizottság nagyosítottörkötön tartja üléseit, a melyeken az egyesület képviselteséről fog gondoskodni. Központ C s i k F. és S c h r o d t Gy. tagokat bizza meg, hogy mindkét ülésen az egyesületet képviseljük s részökre 30 frt uti költség szavaztatik meg.

M a u r e r titkár bemutatja a millenniumi kiállításra szánt tárgyak névjegyzékét, mely pártolás és jóváhagyás végett a közgyűlés elé fog terjesztetni.

Elnök előadja, hogy az aradmegyei kir. tanfelügyelő átiratilag felvilágosítást kér arra nézve, hogy a tervezett tápintezetbe mely iskolát látogató növendékek szándékoltnak felvétetni; jelenti egyúttal, hogy az ügy fontosságánál fogva nem akart elnökileg intézkedni s ezért a választ a központi választmány által kívánja megadni.

Az aradi f. bizottság márczius havi üléséről beküldött jelentés, valamint az is, hogy a Kölcsey Egyesület a névmagyarosítás előmunkálatainak megkezdésére 50 frtot folyósított, örvendetes tudomásul vétetnek.

Ezután több apró ügy elintézése után elnök az ülést berekeszti.

r . . . sz.

MULATSÁGOK.

(*) (=) Márczius 15-iki Ünnepély. Az aradi iparos ifjak önképzőköre vasárnap este sikerült ünnepélyt rendezett az ipartestület dísztermében, a márczius 15-dikének emlékére. Az ünnepélyt S t e i g e r v a l d Alajos, az egylet új elnöke nyitotta meg csinos beszéddel. Kimagasló pontja volt a műsornak C s é c s i Imre emlékbeszéde a nagy napról. Az iparos ifjak egyletének dalárdája K o v á c s kar-nagy dirigálásával hazafias dalokat énekelt tesszéssel, H a v a n c s á k Ferenc, V i n c z e Károly, T ó t h István, R u t k a y Agoston és S z i d o r Tamás egyleti tagok szavaltak még igyekezettel. A gazdag műsort táncz követte. Az első négyest 50 pár tánczolta. Tudósítónk a jelen voltak névsorát a következőkben közli: A s s o n y o k: Schlesinger, Fioláné, Szentjobbiné, Sterné, Stégerné, Reichenbergné, Neumayerné, Glutigné, Jordáné, Ortné, Eliáné,

Özv. Káplánné, Stefanosonné, Szuszánné, Tóthné, Szekeresné, Mattuschné, Nyiriné, Gyarmatyné, Borbásné, Szoszénkáné, Kolozsiné, Steinerné, Schaffer Józsefné, Schlifortné, Brucknerné, Páskányi Mihályné, Tarjányné, Némethiné, Fischerné, Szuperesné, Domáiné, Vondtné, Szidáné, Hammer-né, Labodáné, Brunnerné, Várnayné, Gallóné, Hubarné, Volsterné, Kohnné, Havancsákné stb.

L e a n y o k: Ratkay Ilona, Schlesinger nővérek, Netz Nina, Knöbl nővérek, Földi Mariska, Csejtei Katicsa, N. Stern Róza, Barton Erzsike, Stéger Hermina, Reichenberg Regina, Weisbrunn Regina, Murka Josefín, Neumayer Mariska, Szalay Etel, Jordán Mariska, Glutig nővérek, Szuszán Mariska, Tóth Erzsike, Matuschek Katicsa, Szekeres Mariska, Nyiry nővérek, Gyarmathy Pirooska, Borbás Teresike, Szoszénka nővérek, Kolozsy Juliska, Steiner Cecsil, Farkas Lujza, Schlifort Mariska, Bruckner Mariska, Gaurer Mariska, Braun Biana, Szuperita Józsefné, Dormann Juliska, Sipkai nővérek, Vendt Ilona, Szász Rózsika, Szida Gizella, Hauser Etel, Laboda Ilona, Mahala Katicsa, Brunner Antónia, Várnay Mariska, Fischer Antonia, Galló Viktória, Hubar nővérek, Volner Józsefné, Kohn Malvin, Ort Katalin stb.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Márczius 19. (Kedd) G z i f r a nyomoruság, színmű; K.-Hegyesi Mari vendégfellépésével.
Márczius 20. (Szerda) L e c c o u v r e u r Adrienne, dráma; K.-Hegyesi Mari vendégfellépésével.

K.-Hegyesi Mari vendégjátékai.

I.

Bernardo Montilla.

E c h e g a r a y, a spanyol dráma-irodalom nagy mesterének tragédiájában lépett fel először tegnap este K.-H e g y e s i Mari asszony.

Régi ismerőse ő az aradi szinpadnak, hiszen jóformán a mi szemünk előtt fejlődtek ki szárnai, melyeknek segítségével oly magára emelkedett.

Bernárdóban I n e z szerepét alakította. Nem akarjuk a kinalkozó alkalmat felhasználni a párhuzam vonására az ő és a mi I n e zünk alakítása között, mert ezek a párhuzamok rendszerint egyik félre sem kedvezők.

Hegyesi Mari asszony már rég hatalmába tartja a szinpadi rafinéria minden legkisebb csinját-binját, melyet különben a nemzeti színház gyémánt-csiszolásában sajátított el, illetőleg nyert.

A vendégművészek és művésznők különben rendszerint azzal tunnek ki előnyükre, hogy az alakításuk utolsó és legkisebb, legjelentéktelenebb részére is kiváló gondot fordítanak. Ezt tapasztaltuk Hegyesi Mari asszony tegnapi szereplésénél is.

Különböben hogy jó volt ő a kicsik mellett a nagyokban is, azt tán felesleges mondanunk.

Az előadás többi szereplőit más alkalommal bíráltuk el és így csak azt jegyezhetjük meg, hogy a régi jók voltak.

* Strakosch Febea kisasszony, ez a ritka tehetségű, kiváló képzettségű, bájos fiatal művésznő c s ü t ő r t ö k ö n é s s o m b a t o n az aradi szinpadon fog vendégszerépelni. Legközelebb bővebben írunk a vendégről, ki ez idő szerint diadalmas pályafutás küszöbén áll. Most még csak azt említjük meg, hogy első este a F a u s t, másodikon pedig a T é v e d t n ő opera fog szinrekerülni.

* Tompa jutalomjátéka. T o m p a Kálmánnak, szintársulatunk e kiváló tagjának, a jeles tehetségű lírai szerelmesnek p é n t e k e n lesz a jutalomjátéka, Sudermann itt rég nem adott nagyhatású színművében a S o d o m a p u s z t u l á s á b a n. A jutalomjáték — melyre melegen felhívjuk a színházlátogató közönség figyelmét — páratlan bérletben lesz.

TÁVIRATOK.

A főrendiház szabadelvű tagjainak értekezlete.

Budapest, márczius 18. (Saj. tud. táv.) A főrendiház szabadelvű tagjai holnap értekezletet tartanak, melyben megállapodnak azon változásokra vonatkozólag, melyeket a vallásszabadságról szóló tör-

vényjavaslat azon részét illetőleg tenni akarnak, mely a felekezeti különiségre vonatkozik. Kétségtelen, hogy egybehangzóan megállapodnak az új szövegezésben, mely kimondja, hogy a kormány minden erre vonatkozó szükséges intézkedést rendeltileg szabályozzon s az így összes jogos igényeknek elég lesz téve. — A zsidók reczepcziójáról szóló javaslaton semmiféle változás nem fog történni, ha igaz is az, hogy az áttérési szakasz felesleges, mert a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat erre is tartalmaz intézkedést, ha a zsidók külön nincsenek is megnevezve, de most már ama szakasz kihagyása lehetetlenség. Beavatottak azt állítják, hogy a főrendiházban nem is lesz hosszú a vita.

Az egyházpolitikai javaslatok.

Budapest, márcz. 16. (Saj. tud. táv.)
A héten megkezdődnek valószínűleg az egyházpolitikai javaslatok harczai a főrendiházban. Hogy a javaslatok lehető simán menjenek keresztül, arra mindenféle lépések meg vannak téve, és az előkészületek annyira haladtak, hogy a javaslatok számára mintegy 18 szónyi többséget remélnék. — Azt mondják, hogy a főrendiház katonai tagjai tartózkodni fognak a szavazástól; valamint az udvari főméltóságok, Széchenyi Antalt kivéve, aki eddig minden szavazásban részt vett. Festetics Tasziló azonban a szavazásnál nem lesz jelen. — Mindazáltal a kormány a klerikálisok kezdeményezésére megkísérelte azt, hogy a vallások egyenjogosításáról szóló javaslatot csekély némi módosításokkal még a klerikálisok által is elfogadhatóvá tegye. Ilyen módosítások legfőképp arra vonatkoznak, hogy az áttérések esetében az illető áttérő hosszabb ideig maradjon kötelezettségben az ő elhagyott felekezetéhez, mindaddig, amíg más felekezetbe nem lép; hogy a kitért szülők gyermekei valamelyik felekezetbe okvetlenül beadandók; és hogy az áttérések által esetleg anyagi kárt szenvedő felekezetek valaminő módon kellő kárpótlásban részesüljenek. A zsidók reczepcziójáról szóló javaslatot főtartják eredeti alakjában, és úgy akarják a főrendiházban is elfogadtatni, még pedig ha kell, kétszer, háromszor is eleje terjesztik azt a főrendiháznak, mindaddig, amíg el nem fogadtatik.

Krieghammer és a »Budapesti Hirlap.«

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. távirata.)
Lapunk olvasói bizonyosan emlékeznek még a »Budapesti Hirlap« hirhedt leleplezésére, amelyet »saját levelezője« Bécsből keltezett s amelynek a címe az volt: »Krieghammer a nemzeti hadseregéről.« Nos, van szerencsénk jelenteni t. olvasóinknak, hogy a közlemény nyel, amelylyel a »Budapesti Hirlap« olyan nagyra volt, s amelylyel a nemzeti párt érdekében egy egész héten át dolgoztak az ellenzéki lapok, vagy a »Budapesti Hirlap«-ot csapták be alaposan, vagy pedig a »Budapesti Hirlap« ültette föl az olvasóit.

A maga közleményét a »Budapesti Hirlap« kiadta márczius 13-iki számában és Bécsből keltezve. Ugyanez a közlemény azonban márczius 12-én már megjelent Budapesten,

egy könyvomatásban. Persze, azzal a tetemes különbséggel, hogy a míg azt a közleményt a »Budapesti Hirlap« úgy girálja, mint Krieghammer közös hadügyminiszter beszélgetését a főrendiház egyik tagjával és régi honvéddel, addig a Budapesten, márczius 12-én megjelent könyvomatós ugyanezt a cikket (valamivel bővebben) úgy adta ki, mint Bethlen Miklós gr. cikket. Bethlen Miklós gr. aláírásával.

A két közlés között e ténybeli és időbeli különbségen kívül van azonban még némi más differenzia is, ami szintén nem lényegtelen.

Bethlen Miklós gr. cikke a Bethlen Miklós gr. »Ungarische Monatschrift« című könyvomatósában jelent meg, természetesen azzal a czéllal, hogy informálja a külföldi lapokat. Bethlen gr. azt a címet adta cikkének: »Die Militärrfrage und das Bündnis mit Deutschland.« Bethlen Miklós gr. a dolgok folyását azonban nem nézi nemzeti párti szemüvegen s épen ezér neki támad Apponyi Albert grófnak a közös hadseregre vonatkozó álláspontjéért, kimutatva Apponyiról, hogy nem egyéb az ő szereplése, mint a keleten divatos profétaké, akiknek szónoklását meghallgatják, de akiknek hatása csak addig tart, amíg beszélnek. Nagyon is plasztikusan így fejezi ki magát Bethlen gr.

— Was Graf Apponyi verlangt, ist ein genialer Unsinn; nämlich der Rede ist geinal, und der Kern derselben ist — Unsinn.

Apponyinak ezt a támadását és ezt a jellemzését azonban a »Budapesti Hirlap« elhallgatja. Ami szintén természetes. Mert hisz a »Budapesti Hirlap«-nak nem az a célja, hogy az illető főrendiházi tag és régi honvéd irását hiven adja vissza, hanem hogy — Apponyi talyigáját huzza.

Egyebekben azonban a »Budapesti Hirlap« saját levelezője nagyon hiven adja vissza Bethlen Miklós gr. cikket, annyira hiven, hogy sok helyütt csaknem szó szóra lefordítja, igazságérzete csak helyely-közzel engedvén meg, hogy a szöveget Apponyi érdekében elferdítse.

Igy áll a dolog a »Budapesti Hirlap« hirhedt Krieghammer- interwiew-jával. Egy könyvomatós cikket beleadta Krieghammer közös hadügyminiszter szájába, ép olyan könnyüvérséggel, amint elmondhatta volna mindezt a római pápával is. Es elküldött Bethlen Miklós grófnak ezért a cikkéért Bécsbe, holott megkaphatta volna ugyanezt Budapesten is, itt, ahol megirták és köre nyomták. Persze, mert Krieghammernek a szájából sokkal hatásosabb, mintha csak Bethlen Miklós gr. mondja el. Es hatásosabb az is, ha a dolog, a nemzeti politika megtámadása Bécsből jön, ahol a kamarilla szórja az ő hazug rágalmait és szövi cselszövését, mintha datálódna Budapestről, ahonnan a »Budapesti Hirlap« küldi szét a legszentebb igazságos információkat.

Hogy mit fog szólni a »Budapesti Hirlap« saját levelezőjének e fölmelegítéséhez, az keveseket érdekel. Ugy is e'őre tudja mindenki, hogy a »Budapesti Hirlap« nagyon szépen el fogja ezt a dolgot magyarázni.

Figyeljék és hallgassák csak meg!

Az osztrák magyar vámértékezet.

Budapest, márczius 18. (Saj. tud. táv.)
Az osztrák magyar vámértékezet ma folytatja tanácskozásait és főleg az olasz behozatal ügyével fog foglalkozni. Az új bolgár fogyasztási adó tárgyában felmerült ellentétek, miként a »Magyar Ertesítőnek« Bécsből jelentik, teljesen megszűntnek tekinthetők, a mennyiben a magyar és osztrák részről nyilvánított követelések alapján oly megállapodás jött létre, mely az ellentéteket teljesen kiegyenliti.

Csigó Pál meghalt.

Budapest, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)
A képviselőház egy régi, munkás tagja halt meg: Csigó Pál. Még a legutóbbi üléseken jelen volt s így halála nemcsak fájdalmas részvétet, de meglepetést is keltett.

Ezzel a gyászessel kapcsolatban egy keserű bon-mot jár szájról-szájra s ezzel magyarázzák meg Csigó hirtelen halálát. Azt mondják, hogy szegény Csigó Pál a múlt héten részt vett egy Polonyi Géza által adott banketten, ettől undorba esett és ebbe az undorba belehalt.

Budapest márczius 18. (Saját tud. táv.)
Az 1848-as honvédek országos bizottsága Csata Lajos indítványára, Pécshy Tamás elnök helyeslésével egyhangulag elhatározta, hogy a komédiaszerü Kossuth-gyász felvonulások menetben, tekintettel Kossuth nevének kegyeletlen kizsákmányolására és a király érzelmeire (Zajos éljenzés.) testületileg részt venni nem fog.

Brunkaláné egészsége.

Budapest, márcz. 18. (Saját tud. táv.)
A Vásonkeő-váltók ügyében erősen érdekelt Brunkaláné Tauffer egyetemi tanár megvizsgálta s most az ő jelentésétől függ, vajjon Brunkaláné megkezd-e a fogházbüntetést a perujjítás előtt vagy sem.

Gyűjtős Janku Ávrám szobrára.

Kassa, márczius 18. (Saj. tud. táv.)
Janku Ávrámnak, a magyar szabadságharcz hőhájának az oláhok szoborra gyűjtöttek. A kormány elrendelte a gyűjtéssel foglalkozókat kikutatni és egyenként 15 napi elzárásra itélni.

Főuri körökből.

Bécs, márczius 18. (Saj. tud. táv.)
Ottó főherczeg ki jelenleg gyógykezelés céljából Karlsbadban tartózkodik, e hét végén neje, Maria Josepha főherczegnő látogatására ide érkezik. — Gróf Schönborn bibornok-érsek e hét folyamán Rómából Prágába tér vissza. — Dr. Anger érsek, ki influenzában betegedett meg és szombaton erős lázban szenvedett, már jobban van, de még hosszabb ideig kénytelen lesz az ágyban maradni.

A karwini bányaszerencsétlenség.

Bécs, márczius 18. (Saj. tud. táv.)
Az újabb karwini bányaszerencsétlenség ügyében a képviselőház holnapi ülésében a kormányhoz interpellációt fognak intézni.

Várható kinevezések.

Pétervár, márcz. 18. (Saj. tud. táv.)
A »Moskovskya Vjedomosti« szerint a következő kinevezések várhatók: gróf Delianov birodalmi kancellárrá; Siskin kon-

stantinápolyi nagykövetté és Nelidov bécsi nagykövetté.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, márczius 18.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv jó volt s az irányzat csendes lett. Elkelt 30000 mm. változatlan árakon. Eladások.

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	100	82.	7.20
"	100	81.	7.10
"	900	80.	7.20
"	100	80.	7.10
"	100	79.5	6.95
"	100	79.5	7.05
Pestvidéki	1200	81.	7.20
"	900	81.	7.20
"	300	80.	7.10
"	200	80.	7.15
"	800	80.	7.15
"	900	80.	7.20
"	100	79.5	6.97 1/2
Székesfehérvári	2300	79.	7.17 1/2
Dunai	4100	77.	6.80
Felső-tiszai	100	79.	7.—
"	150	79.	6.90
Bihari	1000	81.	7.12 1/2
Raktárokon	1800	80.5	7.15
"	2200	85.	7.15
"	2000	80.5	7.12
"	2300	79.	7.10
"	2000	78.	7.—
"	2000	77.	6.95
Zab	200	6.70	6.70
"	800	6.70	6.70
"	150	6.65	6.65

Határidőüzlet: Amerikából jegyzett lanyhább jegyzésekre nálunk is lanyhán indult az üzlet buzában s tekintettel a gyenge üzletmenetre s a szép enyhe időjárásra, lanya is maradt. Tengeri szinten lanyhán indult s gyenge vásárlási kedv mellett lanyhán zárult. Zab és rozs csekély kereslet mellett szintén lanyhábbak.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április	7.13—7.15
Buza szeptember—október	6.85—6.87
Tengeri május—június	6.82—6.84
Tengeri őszre	6.78—6.81
Zab márczius—április	6.87—6.89
Zab őszre	6.29—6.31
Káposztarepoze	10.80—10.85

Külföld: New-York: buzára 1/4—tengerire 1/8— lanyhább, Chicago: buzára 1/8—1/2, tengerire 1/8—1/4 lanyhább, Páris lanya, Liwepool csendes, London tartozkodó.

Ertéktőzsde: A tegnapi magán forgalom csekély üzlet mellett szilárd árfolyamokon folyt le. Ma szintén igen szilárdan indult az üzlet, bécsi szilárd jegyzésekre nálunk is igen szilárdak lettek a nemzetközi papírok. Helyiek szintén szilárdabban zárultak.

Zárul 11 órakor:

Oszták hitelrészvény	403.—
Magyar hitelrészvény	472.50
Oszták államvasut	424.75
Rima-Murányi	276.50
Déli vasut	112.50

Szeszűzlet.

— Márczius 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52.50, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. márczius 18.

Magyar aranyjárdék 4%	121.35
Magyar koronajárdék 4%	99.—
Magyar arany 4 1/2%	127.50
Magyar ezüst 4 1/2%	104.25
Magyar keleti vasut 1878.	125.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	162.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	158.50
Oszták papírjárdék	101.50
Oszták járdék ezüst	101.50
Oszták járdék arany	125.—
Korona járdék	101.95
1860-ki államsorsjegyek	159.—
Oszták-magyar bankrészvény	1080.—
Magyar hitelbank részvény	473.—
Oszták hitelintézet részvény	404.—
Oszták-magyar államvasut	423.—

20 frankos arany (Napoleonkor)	9.76
Német birodalmi márka	60.30
London	123.40
Páris	48.85

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 18. d. a. 5 óra.

F	a	J	ár	100 kg. ár
			frttól	frtig
Buza bányási új			6.90	7.15
Buza tiszavidéki			6.95	7.20
Buza pestvidéki			6.90	7.15
Buza fejmegyei			6.90	7.15
Buza bákai			7.05	7.25
Roze új, I-ső rendű			5.90	6.—
Roze új, II-od rendű			5.85	5.95
Arpa takarmány			6.25	6.55
Arpa égetni való			6.80	6.90
Arpa sörfőzdei			7.20	8.20
Zab			6.55	6.85
Tengeri bányási			6.60	6.65
Tengeri másomű			5.55	5.60
Káposzta-repoze bányási			—	—
Köles			6.20	6.80
Határidőre				
Buza márcz.-ápr.			6.78	6.80
Buza szept.-okt.			7.09	7.10
Buza máj.-jún.			6.76	6.77
Roze márcz.-ápr.			5.77	5.79
Tengeri júl.-aug.			—	—
Tengeri aug.-szept.			—	—
Tengeri októberre			—	—
Zab márcz.-ápr.			6.25	6.27
Zab szept.-okt.			—	—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			10.70	10.75

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
Márcz. 9	765.5	763.3	0.2	-14.0
" 10	66.3	64.5	2.7	-12.0
" 11	62.4	61.2	7.3	-2.9
" 12	61.1	59.4	8.1	-1.5
" 13	62.3	59.8	8.5	0.5
" 4	65.2	68.0	7.3	-0.2
" 15	67.2	68.2	6.4	-1.2

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Csup. mm.	Észrevétel
	iránya	erőss.			
Márcz. 9	EK.	2	derült	—	köd
" 10	EK.	4	félderült	—	köi zuzmára
" 11	DK.	5	félderült	—	—
" 12	DK.	5	borult	—	—
" 13	DK.	5	borult	—	reggel csepeg esős
" 14	EN.	2	borult	2.1	reggel csepeg
" 15	N.	3	félborult	—	reggel csepeg

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1895. évi márczius hó 18 án reggel 8 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás cztimétr.	Jágrutagúság cztimétr.
Branyoska	+ 2°	borult	+ 152	—
Gyulafehérvár	+ 2°	borult	+ 138	—
Arad	+ 1°	derült	+ 58	—
Makó	+ 3°	derült	+ 194	—
Szeged	—	derült	+ 607	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. márczius 18.

A m. kir. folyamernőki hivatal.

Aradvárosi

Évadbériet
155. szám.

színház.

Havibériet
15. szám.

Kedden, 1895. márczius 19-én

Kaffkáné-Hegyessy Mari urnó, a nemzeti színház művésznője második vendégfellépésével:

A czifra nyomoruság

Színmű 4 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Báloay Gusztáv, számtanácsos	Gál Gyula.
Bella, hűg	Kaczér Nina.
Sodró Antal, irodatiszt	Csatár Gy.
Zsófi, neje	Lubrinicz J.
Eszter, rokona	Hegyessi M.

Csoma Bánt, napidija irnok	Balassa J.
Mádi Simon, tiszteletbeli segédfogalmazó	Szendrei M.
Poprádi Endre	Benedek Gy.
Tarczali Jenő	Tompa K.
Zegernyei Parthénia	Tolnainé.
Mészáros	Rónaszékiné.

HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten	6 frt — kr
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 frt 50 kr
Páholy, második emeleten	8 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) a 0. és első három sorban	1 frt 20 kr
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban	1 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban	— frt 80 kr
Második emeleten 1. sorban	— frt 80 kr
Második emeleten 2. és 3. sorban	— frt 60 kr
Második emeleten 4. és 5. sorban	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, első sor közepén	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, közepén a többi sor oldalt minden sorban	— frt 40 kr
Karzatülés, közepén	— frt 30 kr
Karzatülés, oldalt	— frt 20 kr
Egy szinlap a pénztárnál	— frt 10 kr

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 18. —

Nádor szálloda: Leopold Náthán kereskedő, Soborin. Dávid J. ügyvédjelölt, Abrudbánya. Dr. Fáy Ignác ügyvéd, Temesvár.

Arany kulcs szálloda: Pataky Gyula postatiszt, Mezőhegyes. Wingl János fodrász, Szt-Anna.

Felölös szerkesztő Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Elsőrendű és csiraképes

takarmány - répamag,

továbbá

luczerna-, lóhere-, bükköny-, köles- és kendermag

kapható nagy és kis mennyiségben

May K. és fia czégnél

Aradon. 254 1-1

Eladó ház.

Knézics Károly-utca 3. sz. a.

12 évig adómentes, első osztályu anyagokból épült

háza

igen kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Értekezhetni az „Aradi ipar- és népbank” pénztáránál. 255 1-3

Orosz óriási zab,

vetőbükköny,

luczerna és vöröshere (Arankamentes)

s mindenféle gazdasági

vetőmagvak

kaphatók

Goldschmidt Mihálynál,

Aradon. 242 3-3

* Az ezen rovat alatt közzéttekért nem vállal felelősséget a szerk.

2627 sz./1895.

246. 1-2.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alólrít m. kir. jószágigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett bértárgyak további bérbeadása végett az alább kitűzött helyen és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Bánatpénzüll 10% teendő le a szóbeli és írásbeli zárt ajánlatoknál, mely utóbbi szabályosan szerkesztendő s 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező bizottsághoz benyújtandó s kijelentendő, hogy versenyző a bérbeadási árverési általános s részletes feltételeket, melyeket is különben aláírni köteles, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők.

Utó ajánlatok nem fogadtnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A bérbeadási árverések a következő helyeken és időben fognak megtartatni.

I. Aradon a m. kir. államjóságigazgatóságnál 1895. évi április hó 4-én d. e. 9 órakor.

Alberti Überlandi tanítói földek 2 h. 800 □-öl 32 frt 75 kr. Bodzási Thaisz Gyuláné-féle 55. sz. vissza vett telep 28 frt 40 kr. Fakerti tanítói föld 10 h. 131 frt 50 kr. Nagy-Kamarási Vámos József-féle 156 sz. ujosztású telep 4 h. 800 □-öl 59 frt 85 kr. Nagy-Kamarási Vágó Mihály-féle 56. sz. új osztású telep 4 h. 801 □-öl 54 frt 07 kr. Nagy Kamarási Telek József-féle 156. sz. telep 4 h. 802 □-öl 78 frt 78 kr. Nagy-Kamarási Farkas András-féle 130. sz. telep 4 h. 997 □-öl 50 frt 86 kr. Szentleányfalvi ref. tanítói föld 5 h. 62 frt 50 kr. Pitvarosi korcsma épület 225 frt, Arad-zsigmondházi csolnak átkelesési jog 6080 frt, Megyesi-pusztán gyakorlandó helypénzszedési jog 1451 frt évenként kikiáltási árral.

II. Lippán a m. kir. kincst. Ispánság hiv. helyiségében 1895. évi április hó 5-én d. e. 8 órakor.

Gyoroki visszamaradt 61. és 62. sz. csángó telep 10 h. 202 □-öl 196 frt, Csicsér-Mondorlaci halászati jog 45 frt, Kovaszincz ujanáti csárda épület 218 frt. Szabadhelyi korcsma épület 105 frt. Bakamezői italmérsi joghoz tartozott kert 1 h. 5 frt. Bulzai üres házhely 400 □-öl 1 frt 63 kr. Bulzai házhely 800 □-öl 1 frt. Grossi (aradmegye) erdészeti kert 1 h. 400 □-öl 12 frt 50 kr. Gyuliczai jegyzői föld s legelő 13 h. 100 □-öl 6 frt 53 kr. Govosdiai beltelek 401 □-öl 2 frt 60 kr. Hidegkuti plop nevű szántó 879 □-öl 7 frt 69 kr. L alasinczi sziget 2 h. 4 frt 02 kr. Mészdorgosi Jelli Mojsza-féle visszavett telep 5 h. 54 □-öl 11 frt 21 kr. Osztrovi majorföld 297 h. 808 □-öl 223 frt 13 kr. Pernyesti lapagyina 800 □-öl 2 frt 50 kr. Petrisi italmérsi joghoz tartozott föld 31 h. 42 frt. Pozsogai majorföld 9 h. 680 □-öl 155 frt 02 kr. Pozsogai majorföld 552 h. 1000 □-öl 386 frt 84 kr. Vörösmarti majorföld 19 h. 800 □-öl 145 frt. Vörösmarti majorföld 104 h. 1000 □-öl 94 frt 16 kr. L alasinczi halászati jog 5 frt. Pozsogai halászati jog 2 frt 10 kr. Szelcsovai halászati jog 2 frt. Válemárei halászati jog 2 frt 10 kr. Petrisi kőbánya 50 frt évenkénti kikiáltási árral.

III. Kulán a m. kir. kincst. Ispánság hiv. helyiségében 1895. évi április hó 9-én d. e. 8 órakor.

Alsó pusztá-kulai nádas a világos bara mellett 14 h. 1198 □-öl 20 frt, Kula-pusztai bárány járás II. dülöböl 13 h. 1151 □-öl 80 frt. Alsó-pusztá kulai föld 25 h. 442 □-öl 379 frt 14 kr. Alsó-pusztá kulai bárányjárás III. dülöböl 42 h. 1168 □-öl ugar legelőnek 260 frt. Alsó-pusztá kulai bárányjárás I. dülöböl 43 h. 1393 □-öl 1147 frt 50 kr, Adai Dudvárszky-féle szállományi föld 48 h. 20 □-öl ugarlegelőnek 200 frt. Alsó-felső pusztá kulai vadászati jog 391 h. 787 □-ölon 42 frt 12 kr. Torcsa-Kereszturi vadászati jog 815 holdon 26 frt, Apatin baracska korcsma épület 210 frt. Gombosi rév-csárda 151 frt. Kis sztapári volt pandurlak 580 □-öl 40 frt, Kis sztapári korcsma épület 2 h. 178 □-öl 257 frt évenkénti kikiáltási árral.

Aradon, 1895. évi márcz. hó 11-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Miskolcz.

987/III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Mező-Laborcz állomásán az 1895. évi július hó 1-től megüresedő vendéglő üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1898. évi július hó 1-ső napjáig ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kr. bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Mező-Laboroz állomásán levő vendéglő üzletére 987 számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1895. évi május hó 15-ik napja deli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térít vevény mellett nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt. azaz egy száz o. é. frt. készpénzben, vagy állami letettekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűfőpénztárnál Miskolczon az 1895. évi május hó 14-ik napja deli 12 óráig betendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II-ik emelet) a hivatalos órák tartalma alatt megtekinthetők; miért is az ajánlat tevőktől feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik, s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Miskolcz, 1895. január hó 19-én.

Az üzletvezetőség.

3535/95.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg lószükségletének kiegészítése céljából Aradon a vásártéren folyó évi márczius hó 24-én katonai lóvásár fog tartatni.

A részletes hirdetmény a városházán megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. kelt rendelete nyomán közhírré tesszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel rendszerünknek azon elvél 1 kifolyólag, mely szerint senki oly marhalevel birtokában, amely marhalevelen leirt állat tulajdonában nincsen, azennel színdelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevelkezelőnek beszoigáltatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. §-a értelmében jár el. A ki jelen rendeletem ellen vét, amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhető és az idézett törvényczik 156. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

4756 és 5120/1895.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város 1894. évi zárszámadása, a részletezett kimutatások, vagyoni leltár, a város cselekvő és szenvedő vagyoni állása vonatkozó mérleg, az zárszámadási kivonat, a kövezet alap számadása, úgy a tanácsnak jelentése f. év márczius 15-ik napjától kezdve márczius hó 29-ig bezárólag közszemlére a városház tanácsstermében kitétettek.

Erről a város adózó polgárai azzal értesítettek, hogy minden egyes adózónak jogában áll azokat megtekinteni s azokra észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §. b. pontja alapján a f. évi ápril 10. napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz be-terjeszteni.

Arad, 1895. márcz. 9.

A városi tanács.

461/1895.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a főutnak a Széchenyi utcától a Karolina utcáig, a Maros utcától a városház térig eső része József főherczeg utnak, a fegyver utca Török Ignác utcának, a retek utca Schweidel József utcának, az Éva utca Lahner György utcának, a kertész utca Pöltenberg Ernő utcának, a városliget utca Leiningen Károly utcának, az Adám utca Aulich Lajos utcának és az Adám utcát az új-terem utcával összekötő új utca Knézich Károly utcának, a vásárállás-tér és a waggongyár között keletkezett új utca vas-utcának nevezett el, az ugyanezen utcáknak betűs alszámmal ellátott házak pedig a sorrendnek megfelelő törzshátszámmal látattak el, miről az érdekeltek ezennel értesítettek.

Arad, 1895. január 26-án.

A városi tanács.

6478/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 14240/895 sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a hasított körmű állatok Styriába csak is vasuton és csakis azonnali levágás céljából vihetők be.

Aradon 1895. évi márczius hó 9-én.

A városi tanács

445. sz.

252. I—T.

124 f 1895. gazd.

4551/1895.

Árverési hirdetmény.

A szudriási m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó bozsuri vágásban 1894. év folyamán házilag termelt tizenhatszázötvenöt (18500) ürm kemény dorongfának eladása iránt Lugoson a m. kir. erdőgazgatóság hivatalos helyiségében f. évi április hó 4-én délelőtti 10 órakor írásbeli versennyel összekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár köbméterenként 85 kr. Az árverésen résztvevők kötelesek a kikiáltási ár 20%-át bányapénzül az árverés megkezdése előtt letenni 50 kros bélyeggel és a kikiáltási ár 20%-át tevő bányapénzzel ellátott írásbeli ajánlatok melyekben az ajánlott ürmétermenkénti vételár valamint a venni szándékolt famennyiségek úgy számokkal mint szóval is kiteendő, és azon nyilatkozat is felveendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti a szabályi árverés megkezdése előtt benyújtandók. — Ezen feltételek bármelyikének meg nem felelő, később beérkező vagy utóajánlatok el nem fogadhatók.

Az árverési s egyszersmind szerződési feltételek az alóli erdőgazgatóságnál és a szudriási m. kir. erdőgondnokságnál a szokásos hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Lugoson, 1895. március 14-én.

M. kir. erdőgazgatóság.

Eladó.

Szemplakon egy két kö és két hengerszékre járó Hock-féle 30 löerejű fekvő géppel berendezett ujonnan felszerelt

gőzmalom

szabadkézből eladó.

Értekezhetni Neumann János tulajdonosnál Perjámoson. 249. 3—3.

914/1895.

Pécskai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A kisperegi körorvosi állás üresedésbe jöven, ezen körorvosi állásra, melyhez Kis-Pereg és Német-Pereg községek tartoznak, pályázat nyitattik és választási határidőül folyó 1895. évi április 22 ik napjának d. e. 10 órájára Kis-Pereg község házához kitűzetik.

A körorvos javadalmazása: évi fizetés 600 frt nappali látogatási díj 25 kr, éjjeli látogatási díj 1 frt, a székhelyen a halott kelméért 20 kr. A körorvos folyamodás esetére kézi gyógyszerárt is tarthat.

A körorvos a körhöz tartozó Német-Pereg községben hetenként kétszer tartozik megjelenni, hova az illető község által díj nélkül szállítatik.

Pályázni kívánók az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ában előirt minősítést igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket jövő április hó 21-ik napjának délutáni 5 órájáig alólirotthoz beadhatják.

Pécska, 1895. márcz. 11-én.

253. 1—3.

Vásárhelyi
főszolgabíró.

5057/1895.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a fiumei hadtengerészeti akadémiában az 1895/96-ik iskolai év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és feldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a mélt. m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthehető.

Aradon 1895. évi márcz. hó 9.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Ezennel közhirre teszem, hogy a juhok és sertések tulajdonosainak és pedig azoknak, kik a belvárosban, rovábbá Ségá, Pernyáva és Poltura külvárosokban laknak a kamarási hivatalnál, a Gája külvárosban és a tanyakon lakóknak pedig a gájai alkaptányi hivatalnál be kell jelenteniök, hogy hány darab juhot vagy sertést kívánnak ez évben a városi legelőkre bocsátani.

Az említett hivataloknál e végett való jelentkezésre folyó hó 19. 20. 21. 22. és 23. napját tűzöm ki határidőül, a melyen túl a bejelentések el nem fogadhatók.

Ugyancz alkalommal lesznek kiállítandók a kötelezvények a bejelentési díjak azon fele részére nézve, a melynek lefizetése nem a legelőre bocsátás előtt, hanem f. évi augusztus 20-ig történhetik.

A legelőre bocsátás napja később fog közzétetni.

Arad, 1895. márcz. 15-én.

Varjassy Lajos.
gazdasági tanácsnok.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezethet részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily tényleket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 13551—895. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhirre tétetik, hogy az oppani kir. kormány 1895. évi február hó 2-án 121. sz. a. kelt hirdetménye szerint az élő szarvas marhák Magyarország területéről és az élő sertések Kőbányáról az ismert általános feltételek mellett Dzieditzen keresztül Nicolai város közbárádjára bevihetők, továbbá hogy az oppelni kir. kormány 1895. évi febr. hó 1-én 127. szám alatt kelt hirdetménye szerint a magyarországi élő szarvasmarhák és kőbányai élő sertéseknek Osztróido városba való bevitele iránt eddig fen állott beviteli engedély visszavonatt.

Aradon, 1895. évi márcz. 9-én.

A városi tanács.

4655/1895.

Hirdetmény.

A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, valamint a katonatiszti leányok soproni nevelő intézeteiben, az 1895—96-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári s a közös hadügyi tárczából javadalmazott) egész és féldíjmentes, illetőleg alapítványi és fizetéses helyekre vonatkozó pályázati hirdetmény a nagymélt. honvédelmi m. kir. miniszter által leküldetvén, közhirre tesszük, hogy ezen pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthehető.

Aradon, 1895. évi márcz. hó 9.

A városi tanács.

MÖDLINGI CZIPŐGYÁR

ARAD, Andrásy-tér 4. szám (Nádor szálloda.)

ajánlja a
tavaszi és nyári idényre
elismert

jóságú készítményeit

hallatlan olcsó árakon,

melyek minden czipő talpán bevésve olvashatók. 245. 2—12

Gazdag választék, szabott ár,

tehát minden túlfizetés kizárótnak tekinthető.

Kivonat az árjegyzékből:

Női brünel czugos czipő szivben vágott szegelt talppal	Női brünel czipő vágott talp szivben vágott	Női brünel fél czipő bőr béléssel szegelt talp
2 frt 60	2 frt 60	2 frt 25
krajczártól fejlebb.	krajczártól fejlebb.	krajczártól fejlebb.
Férfi vikszos bőr czugos czipő szegelt talppal		
2 frt 90		
krajczártól fejlebb.		
Nagy választék fiu-és gyermek-czipőkben, minden árban.		